

Základ pro výpočet DPH a výpočet

- Obecně vymezuje základ DPH § 36 ZDPH,
- Pro konkrétní specifické situace potom najdeme řešení v § 38 – 41 ZDPH,
- Opravy základu daně a výše DPH upravují § 42 – 46a ZDPH,
- Výpočet DPH se řídí § 37 ZDPH.

Základ DPH podle § 36 ZDPH

- § 36 odst. 1 ZDPH: Základem daně je vše, co jako úplatu obdržel nebo má obdržet plátce za uskutečněné zdanitelné plnění od osoby, pro kterou je zdanitelné plnění uskutečněno, nebo od třetí osoby, vyjma daně za toto zdanitelné plnění,
- § 36 odst. 2 ZDPH: Základem daně v případě přijetí platby před uskutečněním zdanitelného plnění je částka přijaté platby snížená o daň (tzn. v tomto případě se obvykle DPH vypočítává tzv. metodou shora, tj. z částky včetně daně postupem podle § 37 odst. 2 ZDPH).

Součásti základu

- Do základu daně patří podle § 36 odst. 3 ZDPH:
 - ◆ clo, dávky nebo poplatky podle § 38 odst. 1 písm. a) ZDPH,
 - ◆ spotřební daň, pokud ZDPH nestanoví jinak v §41,
 - ◆ dotace k ceně,
 - ◆ vedlejší výdaje (zejména náklady na balení, přepravu, pojištění a provize), které jsou účtovány osobě, pro kterou je uskutečňováno zdanitelné plnění, při jeho uskutečnění,
 - ◆ při poskytnutí služby i materiál přímo související s poskytovanou službou,
 - ◆ při dodání staveb i stavební a montážní práce spojené s výstavbou, rekonstrukcí, modernizací a opravami, konstrukce, materiál, stroje a zařízení, které se do stavby jako jejich součást montážními a stavebními pracemi zabudují nebo zamontují.
- Základ daně se sníží o slevu z ceny, pokud je poskytnuta k datu uskutečnění zdanitelného plnění. Do základu daně se nezahrnuje rozdíl ze zaokrouhlení částky daně za zdanitelné plnění na desetihaléře nebo na padesátihaléře.

Základ daně zjištěný podle zákona č. 151/1997 Sb.

- Základ daně se stanovuje podle zákona o oceňování majetku u zdanitelných plnění podle § 36 odst. 6 ZDPH,
- Jedná se zejména o situace, kdy jde o:
 - ◆ přijetí úplaty za zdanitelné plnění, která není vyjádřena v penězích,
 - ◆ použití hmotného majetku nebo poskytnutí služby pro účely nesouvisející s uskutečňováním ekonomických činností plátce,
 - ◆ použití majetku vytvořeného vlastní činností pro účely, kdy nemá plátce nárok na odpočet daně podle §13 odst. 4 písm. b) a §14 odst. 3 písm. b) ZDPH, atd.

Základ daně při dovozu zboží

- Vymezen v § 38 ZDPH:
 - ◆ Základem daně je součet:
 - ★ základu pro vyměření cla, včetně cla, dávek a poplatků splatných z důvodu dovozu zboží, pokud již nejsou zahrnuty do základu pro vyměření cla,
 - ★ vedlejších výdajů vzniklých do prvního místa určení, které se nachází na území dovážejícího členského státu, popřípadě do dalšího místa určení na území Evropského společenství, pokud je toto místo při uskutečnění zdanitelného plnění známo (prvním místem určení se rozumí místo uvedené v přepravním dokladu, na jehož základě je zboží dováženo do dovážejícího členského státu. Pokud není první místo určení uvedeno na přepravním dokladu, považuje se za první místo určení místo prvního přeložení dováženého zboží v dovážejícím členském státě.,
 - ★ příslušné spotřební daně, pokud není stanoveno v §41 ZDPH jinak.

- Pokud bylo dovezené zboží umístěno ve svobodném celním skladu nebo svobodném celním pásmu, a bylo vráceno nebo propuštěno do příslušného celního režimu, stanoví se základ daně podle § 38 odst. 3 ZDPH

Využití základu daně vypočteného podle § 36 ZDPH

- Základ daně vypočtený podle § 36 se využije také:
 - ◆ Při stanovení ZD u služeb poskytnutých osobami registrovanými v JČS a zahraniční osobou (§ 39),
 - ◆ U zboží pořízeného z JČS (§ 40),
 - ◆ Bez zahrnutí spotřební daně také u zboží, které je v režimu podmíněného osvobození od spotřební daně (§ 41) (s výjimkou podle § 41 odst. 1 ZDPH, kdy se základ daně stanovuje podle § 38 ZDPH).

Výpočet DPH

- Dle § 37 ZDPH lze výpočet provést třemi základními způsoby:
 - ◆ Ze základu daně, z něhož se počítá daň (postup podle § 37 odst. 1 ZDPH),
 - ◆ Metodou shora, tj. z ceny včetně daně (postup podle § 37 odst. 2 ZDPH),
 - ◆ Byla – li daň počítána ze zálohy již před zdanitelným plněním, výpočet probíhá podle § 37 odst. 3 ZDPH.

Základní výpočet ze známého ZD

- Postup podle § 37 odst. 1 ZDPH:
 - ◆ Daň se vypočte ze základu daně bez daně stanoveného podle § 36 ZDPH jako součin částky za zdanitelné plnění bez daně a koeficientu, který se vypočítá jako podíl, v jehož čitateli je číslo 19 v případě základní sazby daně nebo číslo 5 v případě snížené sazby daně a ve jmenovateli číslo 100, vypočtený koeficient se zaokrouhlí na čtyři desetinná čísla, vypočtená daň se zaokrouhlí na desetihaléře, popřípadě na padesátihaléře nebo se uvede v haléřích. Cena včetně daně se pro účely tohoto zákona dopočte jako součet základu daně a vypočtené daně po případném zaokrouhlení.
 - ◆ Přeloženo do češtiny: Je – li ZD 100 000 Kč a sazba DPH 19 %, tak daň je jednoduše $100\,000 \times 0,19 = 19\,000$ Kč.

Využití základního výpočtu DPH

- Základní výpočet DPH podle § 37 odst. 1 ZDPH se využije také při výpočtu DPH u:
 - ◆ Poskytnutí služeb osobou registrovanou v JČS nebo zahraniční osobou (§ 39),
 - ◆ Pořízení zboží z JČS (§ 40).

Výpočet z částky včetně daně

- Postup podle § 37 odst. 2 ZDPH:
 - ◆ Daň může plátce rovněž vypočítat z částky za zdanitelné plnění včetně daně nebo ceny zjištěné podle §36 odst. 6 v úrovni včetně daně a koeficientu, který se vypočítá jako podíl, v jehož čitateli je číslo 19 v případě základní sazby daně nebo číslo 5 v případě snížené sazby daně a ve jmenovateli součet údaje v čitateli a čísla 100, vypočtený koeficient se zaokrouhlí na čtyři desetinná místa, vypočtená daň se zaokrouhlí na desetihaléře, popřípadě na padesátihaléře nebo se uvede v haléřích. Cena bez daně se pro účely tohoto zákona dopočte jako rozdíl částky za zdanitelné plnění obsahující daň a vypočtené daně po případném zaokrouhlení,
 - ◆ A opět česky: Je – li cena včetně daně 100 000 Kč, a sazba 19 %, potom daň bude: $100\,000 \times 19/119$ (zaokrouhleno matematicky na 4 desetinná místa) = $100\,000 \times 0,1597 = 15\,970$ Kč.

Výpočet, pokud byla DPH přiznána již u zálohy

- Postup podle § 37 odst. 3 ZDPH:
 - ◆ V případě, kdy vznikla povinnost přiznat daň z platby přijaté před uskutečněním zdanitelného plnění, vypočte se daň za uskutečněné zdanitelné plnění pouze z rozdílu mezi základem daně podle § 36 odst. 1 ZDPH a základem daně nebo úhrnem základů daně podle §36 odst. 2 ZDPH zvýšený případně o opravu podle § 42 odst. 1 písm. d) ZDPH,
 - ◆ Takže do třetice česky: Je – li hodnota zdanitelného plnění 200 000 Kč, a ze zálohy byla přiznávána daň ze základu 100 000 Kč, potom se nyní vypočte daň pouze ze základu $200\ 000 - 100\ 000 = 100\ 000$ Kč.

Výpočet DPH při dovozu zboží

- Postup podle § 38 odst. 4 ZDPH:
 - ◆ U propuštění zboží do režimu volného oběhu nebo vrácení zboží se daň vypočítá jako součin příslušného základu daně a koeficientu, který se vypočítá jako podíl, v jehož čitateli je výše sazby daně a ve jmenovateli číslo 100. Vypočtená daň se zaokrouhlí na desítky haléřů nahoru. U zboží propuštěného do volného oběhu z režimu pasivního zušlechťovacího styku se základ daně vypočte způsobem shodným s výpočtem základu pro vyměření cla.
- Při ukončení režimu dočasného použití propuštěním zboží do režimu volného oběhu se daň vypočte způsobem shodným s výpočtem daně při propuštění zboží do režimu volného oběhu (§ 38 odst. 5 ZDPH)

Oprava základu daně

- Obecně se postupuje podle § 42 – 46a ZDPH,
- Plátce může opravit výši daně:
 - ◆ při zrušení nebo vrácení celého nebo části zdanitelného plnění,
 - ◆ při snížení základu daně na základě sjednaných podmínek u zdanitelného plnění, ke kterému dojde po datu uskutečnění zdanitelného plnění,
 - ◆ při vrácení spotřební daně podle § 40 odst. 2 ZDPH,
 - ◆ při použití platby, ze které vznikla plátcí povinnost přiznat daň, na úhradu jiného zdanitelného plnění nebo plnění osvobozeného od daně nebo plnění, které není předmětem daně.
- Plátce je povinen opravit výši daně při zvýšení základu daně, ke kterému dojde po datu uskutečnění zdanitelného plnění.
- Plátce je povinen opravit výši daně, pokud dojde k vrácení platby, u níž ke dni jejího přijetí vznikla povinnost přiznat daň a jestliže se zdanitelné plnění neuskutečnilo.

- U opravy základu daně a výše daně se uplatní sazba daně platná ke dni uskutečnění původního zdanitelného plnění.
- Pro přepočítání cizí měny na české koruny se v tomto případě použije kurz devizového trhu vyhlášený Českou národní bankou a platný pro osobu provádějící přepočítání ke dni uskutečnění původního plnění.
- Pokud plátce vystavil doklad s jinou než platnou sazbou daně, musí nejprve provést samostatně opravu sazby daně podle § 49 ZDPH. Při opravě základu daně a výše daně v případě zdanitelných plnění uskutečněných pro jiného plátce vystaví plátce daňové doklady s náležitostmi podle § 43 ZDPH (dobropisy nebo vrubopisy). V případě opravy ZD u plnění pro neplátce se vystavuje doklad podle § 42 odst. 6 ZDPH,
- Opravu základu a výše daně nelze provést po uplynutí 3 let od konce zdaňovacího období, ve kterém se uskutečnilo původní zdanitelné plnění.

Uplatnění postupu opravy podle § 42 ZDPH

- Postup opravy ZD podle § 42 ZDPH se uplatní také při opravě ZD při:
 - ◆ Poskytnutí služby osobou registrovanou k dani v JČS a zahraniční osobou (§ 45 ZDPH),
 - ◆ Pořízení zboží z JČS (§ 46 ZDPH),
 - ◆ Dodání zboží do JČS (§ 46a ZDPH).

Oprava výše daně při dovozu zboží

- Postupuje se podle § 44 ZDPH,
- Pokud plátce zjistí po vyměření daně, že uplatnil nárok na odpočet daně ve výši daně vyměřené celním orgánem, přičemž došlo k nesprávnému uplatnění § 38 ZDPH, je povinen tuto skutečnost oznámit celnímu orgánu, který daň původně vyměřil. Pokud dojde k dodatečnému vyměření daně celním orgánem, má plátce nárok na odpočet daně za podmínek podle § 72 až 75 ZDPH,
- Pokud plátce uplatní nárok u celního orgánu, který rozhodne o vrácení daně z důvodu uplatněného pro její vrácení, a plátce již uplatnil nárok na odpočet daně v původní výši vyměřené a vybrané daně, daň celní orgán vrátí. Plátce je povinen snížit dříve uplatněný nárok na odpočet daně o částku vrácené daně, a to v daňovém přiznání za zdaňovací období, ve kterém byla daň vrácena.

Oprava sazby daně

- Plátce je povinen provést opravu sazby daně a výše daně, pokud po vyměření daně z daňového přiznání zjistí, že uskutečnil plnění nebo přijal platbu, přičemž u tohoto plnění uplatnil jinou než platnou sníženou nebo základní sazbu daně, nebo osvobození od daně, a snížil tím svou daňovou povinnost. Opravu sazby daně provede plátce v dodatečném daňovém přiznání podle § 103 ZDPH,
- Pokud plátce zjistí po vyměření daně z daňového přiznání, že uskutečnil plnění nebo přijal platbu, přičemž u tohoto plnění v tomto daňovém přiznání uplatnil jinou než platnou sníženou nebo základní sazbu daně, nebo osvobození od daně, a zvýšil tím daňovou povinnost, nelze opravu sazby daně a výše daně provést.

- Pokud plátce zjistí po vyměření daně při dovozu zboží, že uplatnil nárok na odpočet daně ve výši daně vyměřené celním orgánem, přičemž došlo k nesprávnému uplatnění sazby daně, je povinen tuto skutečnost oznámit celnímu orgánu, který daň původně vyměřil,
- Pokud dojde k dodatečnému vyměření daně celním orgánem, má plátce nárok na odpočet daně za podmínek podle § 72 až 75 ZDPH,
- Pokud dojde k vrácení daně, je plátce povinen snížit dříve uplatněný nárok na odpočet daně o částku vrácené daně, a to v daňovém přiznání za zdaňovací období, ve kterém byla daň vrácena.

Opravný daňový doklad

- Plátce může vystavit opravný daňový doklad při opravě sazby daně podle § 49 ZDPH a dále v případě, že opravu sazby daně provede správce daně na základě vlastního zjištění a dodatečně vyměří daň za plnění, na které plátce vystavil daňový doklad, přičemž u tohoto plnění plátce uplatnil jinou než platnou sníženou nebo základní sazbu daně, osvobození od daně bez nároku na odpočet daně, popřípadě osvobození od daně s nárokem na odpočet daně, a snížil tím svou daňovou povinnost,
- Opravný daňový doklad lze vystavit nejdříve dnem provedení opravy a nejpozději do 3 let od konce zdaňovacího období, ve kterém se uskutečnilo původní plnění s náležitostmi uvedenými v § 50 ZDPH.